

Det er en god ide at give motoren det store serviceeftersyn inden båden kommer på land. Så undgår man at miste sejldage, fordi motoren skal repareres, når sæsonen er startet.

MOTOR-KONSERVERING inden vinteren

Af Henrik Hansen

Der findes et væld af motortyper til både, der har forskellige krav til vinterkonserveringen. Her gennemgås minimumskravene til konserveringen.

Det er altid en god ide at læse om vinterkonservering af bådens motor i manualen. Så overser eller glemmer man ikke så let vigtige dele af vinterkonserveringen. Desuden kan det være en god ide at få service på motoren om efteråret, fordi konserveringen ofte er inkluderet i prisen på et serviceeftersyn.

"Her i huset laver vi service på motorerne en gang om året og det oftest om efteråret, hvor vi så tjekker det hele," fortæller Henning Hansen, BM Marine. Et serviceeftersyn koster her fra 1.700 kr. for en en-cylinderet motor og op til 4.900 kr. for en Volvo Penta D6 motor på 300 hk. Typisk ligger et serviceeftersyn

på en bådmotor på 2175 kr. til 3595 kr.

Vi har spurgt Henning Hansen om, hvad bådejere som minimum skal gøre om efteråret, hvis man selv vil klare vinterkonserveringen, når båden skal på land, eller når den skal være inaktiv vinteren over på en båd i vandet.

Kølevæskeskål skal altid måles eller skiftes, så der ikke kan opstå frostsprængninger i motoren. →

"Sørg altid for at frostsikre motoren, uanset om den er ferskvandskølet eller saltvandskølet. Kølevæsken i kølevandet mister gradvist evnen til at hindre kølevandet i at fryse, og derfor skal man måle om kølevæsken stadig er effektiv, eller man skal bare skifte kølevæsken med en blanding af for eksempel 2,5 liter vand og 2,5 liter kølevæske," forklarer Henning Hansen og fortsætter:

Olie og filter skal skiftes

"Dernæst bør man altid skifte olie og oliefilter, uanset hvor meget motoren har gået. Forbrænding danner syre i olien, og det kan give tæring i lejerne, hvis man ikke skifter olien eller først skifter den om foråret. Desuden kan man på dieselmotorer se i oliefilteret, om der har dannet sig dieselpest i tanken. Hvis man selv skifter oliefilteret på en dieselmotor, så skal man også kunne lufte motoren ud." Husk at tjekke motorens manual for, hvordan man udlufter motoren efter filterskift.

Olien bør skiftes en gang om året, også selv om motoren kun har kørt få timer, og meget gerne i forbindelse med vinterkonservering af motoren. Her pumpes den op med en oliepumpe, gennem det lille rør med hætte nederst på motoren.

Dieselpest lever mellem vand og olie

Dieselpest er mikroorganismer, der kan dannes, når der er vand i tanken, hvor de lever mellem vandet og dieselolien. De kan ses som grums i olien, men kan også samle sig til store klatter, der kan stoppe oliefilteret.

Dieselpest fjernes mest effektivt ved at tømme tanken og i alvorlige tilfælde skylle den godt igennem. Der findes additiver i handlen til at fjerne vand og dieselpest, men additiver binder vandet, så det bliver trukket gennem motoren og især gennem de ultrafine dyser til indsprøjtning af dieselolien.

Motorproducenten Volvo Penta har ikke godkendt nogen additiver til dieselmotorer. Henning Hansen fortæller, at dieselpest opstår nemmere, når man bruger miljødiesel.

Dieselpest opdages i oliefilteret. Det er bakterievækst mellem dieselolien og vand i tanken, og det kan både ses som små partikler i olien og som større "klatter" af sammenvoksede partikler, der i værste fald kan tilstoppe filteret.

Fyld dieseltanken

"For at undgå kondensvand i dieseltanken om vinteren, så er det rigtige at fylde tanken op, fordi der kun dannes kondens på tankens overflader over olien. Man skal også lade bådens batterier helt op, og tage kabelskoene af. Så klarer batterierne sig fint vinteren over, medmindre de er nedslidte i forvejen. Det tager typisk et døgn eller to at lade dem op, og det er ikke nødvendigt at lade på den i løbet af vinteren," forklarer Henning Hansen.

Han lægger også vægt på, at man tømmer forbrugs vandet af båden, tømmer varmtvandsbeholderen og tørrer eventuelt vand op i motorrummet. Har man en benzintank om bord, skal denne tømmes helt og luftes ud ved opbevaring på vinterpladsen.

Kør ferskvand gennem kølesystemet

Endelig er det vigtigt at køre en stor spand ferskvand med kølevæske gennem motoren på både fersk- og saltvandskølede motorer. Det siger sig selv, at der kan ske unødigt tæring i motoren, når der står sjatter af vand i en saltvandskølet båd, men der kan på samme måde også ske tæring i varmeveksleren på ferskvandskølede motorer.

Påhængsmotoren skal skylles

Inden man stiller påhængsmotoren væk for vinteren, er det vigtigste at gennemskylle kølesystemet med ferskvand, gerne med iblandet kølevæske, hvis motoren ikke står frostfrit vinteren over. På den måde hindrer man tæring fra det saltvand, der uundgåeligt bliver stående i kølevandssystemet.

Man lader motoren køre i 3 til 5 minutter, enten med drevet nede i en stor balje eller tønne med ferskvand, hvor vandindtaget er under vand, eller med specielle "ørevarmere" omkring vandindtaget og en haveslange tilsluttet.

Det er vigtigt hele tiden at holde øje med kontrolstrålen ud af motoren, så vandpumpen ikke løber tør.

Det er også en god ide at tjekke filtrene og aftappe benzin fra motoren, hvis der er addi-

tiver med alkohol i benzinen, som for eksempel karburatorsprit, fordi alkoholen danner syre. Man kan også bringe motoren til service, inden man stiller den væk for vinteren, så klarer værkstedet det hele og motoren er tjekket og klar til brug om foråret.

Påhængsmotorer skal skylles igennem med ferskvand, inden de stilles væk for vinteren. Det gøres lettest med et par "øreklapper" om vandindtaget. "Øreklapperne" skal bare tilsluttes en vandslange. De kan købes i veludstyrede marinebutikker og på værksteder med reservedelssalg.

Vejledning om vinterklargøring

Der er normalt god information om vinterklargøring i motorens manual og i fabrikanternes vedledninger, som for eksempel Volvo Pentas 28 siders pjece "Oplægnings- og søsætningsguide".

Scan koden for at downloade PDF-pjecen "Oplægnings- og søsætningsguide" fra Volvo Penta.

Brændstoffilteret på dieselmotorer skal også tjekkes for, om der er vand i olien. Det er let at se forneden i filteret.

Det er ikke alle både, der har vandvarmere om bord, men sådan kan en vandvarmer i rustfri stål bule efter en vinter med hård frost. Her er endestykket med installationerne desuden flækket.